

<i>R. Abbasov</i>	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	SCI 101 Yer və Kainat (The Earth and Space Science B), 6 AKTS	
	Departament	Coğrafiya və Ətraf mühit	
	Program	Bakalavr	
	Tədris semestri	2020/21-ci tədris ilinin yaz semestri	
	Fənni tədris edən müəllim	Günay Kərimova	
	E-mail:	gunay.karimova@khazar.org	
	Telefon:	+994555270159	
	Mühazirə otağı /Cədvəl		
Konsultasiya vaxtı			
Prekvizitlər			
Tədris dili	Azərbaycan		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	<ol style="list-style-type: none"> 1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). 2014. 2. C.M.Quluzadə, Günəş fizikası, 2012 3. C.M.Quluzadə. Klassik Astronomiya. Bakı, 2007. 4. Qərib Məmmədov. Torpaqsünaslıq və torpaq coğrafiyasının əsasları. 2007. 5. Məmmədov Qərib, Mahmud Xəlil. Ekologiya, ətraf mühit və insan. Bakı elm, 2006 6. Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004. 7. F.İmanov, V.Məmmədov, İ.Abdullayev. Hidrologiya. Bakı, 2014 8. Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 		
Tədris metodları	Mühazirə		
	Qrup müzakirəsi		
	Fərdi tapşırıqlar		
Qiymətləndirmə:	Komponentləri	Tarix	Faiz (%)
	Davamiyyət	Tələbənin dərstdə iştirakı	5
	Aktivlik	Tələbənin dərstdə aktivliyi	5
	Quiz	açıq suallardan və ya test tapşırıqlarından, yaxud hər ikisindən (qarışıq)	10
	Tapşırıqlar	Esse və təqdimat şəklində(hər bir tələbə üçün fərqli tarix təyin olunacaq)	10
	Aralıq imtahanı	Aprel ayında	30
	Final imtahanı	İyun ayında	40
	Yekun		100
Kursun təsviri	<p>“Yer və Kainat” kursu tədris olunarkən tələbələrə Kainat və qalaktikalar sistemi, Günəş sistemi, bu sistemə daxil olan planetlər, asteroidlər, kometlər, meteoritlər və s. barədə məlumat veriləcək, həmçinin Yerin planeti, onun Ay və Günəşlə olan qarşılıqlı əlaqəsi izah ediləcək. Yerdə baş verən proseslər, fəsilərin yaranması, zamanın dəyişməsi barədə tələbələrə məlumat veriləcək. Kursun tədrisi zamanı Yer atmosferi, litosferi, hidrosferi, bu təbəqələrdə gedən proseslər barədə də tələbələrə biliklər aşılacaq. Kursun tədrisi Azərbaycan dilindədir, onun tədrisi zamanı həm müxtəlif ədəbiyyat materiallarından, internet resurslardan istifadə ediləcəkdir.</p>		
Kursun məqsədi	<p>“Yer və Kainat” kursunun tədris edilməsində əsas məqsəd tələbələrin Qalaktika, Günəş sistemi, planetlər və Yerdə gedən proseslər haqqında elmi biliklərə nail olması, onlarda kainat və ətraf aləm haqqında təfəkkürünün inkişafıdır.</p>		
Tədrisin (öyrənmənin)	Semestrin sonunda tələbələr aşağıdakıları bacaracaqlar:		

<p>nəticələri</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yer və Kainat haqqında indiyədək malik olduqları biliklərini genişləndirmiş olacaqlar, Yer planetinin təbiəti haqqında geniş biliklər əldə edəcəklər. 2. Günəş sistemi, planetlər, asteroidlər, kometlər, Ayın, Yerin, onun hərəkətinin, Yerin qatlarında gedən proseslərin səbəblərini, nəticələrini və s. öyrənmiş olacaqlar. 3. Atmosfer, litosfer, hidrosfer, biosfer haqqında geniş biliklər əldə edəcəklər. 4. Materiklər, okeanlar, çaylar, göllər və s. barədə məlumat əldə edəcəklər.
<p>Qaydalar (Tədris siyasəti və qiymətləndirmə meyarı)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tələbələr onlayn dərslərə fəal şəkildə qoşulmalı, müzakirələrdə iştirak etməli, müəllimin tələbinə uyğun olaraq kameraları lazımı halda açmalıdırlar. 2. Müəllimlə bir yerdə hər bir tələbə də onlayn öyrənmə mühitinin formalaşdırılmasına maraqlı olmalıdır. 3. Tapşırıqlar müəyyən olunmuş vaxtda "Assignment" bölməsinə yerləşdirilməlidir. Tapşırıqlar son tarixdən gec göndərildikdə tapşırığa ayrılmış baldan 20% çıxılacaqdır. 4. Tapşırıqlar yerinə yetirilərkən plagiarizmə yol verilməməli, əldə edilmiş məlumatların mənbələrinə istinad etməli və istinadlar göstərilməlidir. 5. Tələbələrin qiymətləndirmə üçün təqdim etdiyi tapşırıqlarda 25% və daha artıq plagiarizm halları (müvafiq istinadların mənbəyinin göstərilməsi halları istisna olmaqla) aşkarlandığı zaman iş sıfırlanacaq. 6. Tələbələrin bir-birindən köçürmə halları aşkarlandığı zaman işlər ləğv olunacaq. 7. Davamiyyət 5 balla qiymətləndirilir. Tələbələrin onlayn dərslərdə iştirakı məcburidir. Dərslərin 30%-ində iştirak etməyən tələbələr imtahana buraxılmayacaq. 8. Müəllimə telefonla zəng etmək olar. Yalnız bu, zəruri ehtiyac olduqda baş verməlidir. 9. Kurs müəllimi tələbələrin davranış və müvəffəqiyyətinə aid olan bütün qərarların qəbulunda müstəsna hüquqa malikdir. 10. Aktivlik 5 balla qiymətləndirilir. Belə ki, tələbənin dərslər zamanı ümumi hazırlığı şifahi suallar əsasında 1-5 balla qiymətləndirilir. Semestrin sonuna qədər bu ballar yığılıb və orta qərar çıxarılaaraq (maksimum 5) müəyyən edilir. 11. Tələbənin davamiyyəti, dərslər vaxtında qoşulub-qoşulmaması (gəlib-gəlməməsi), tapşırıqları vaxtında yerinə yetirməsi, özünü dərslərdə diqqətli aparması da nəzərə alınır (5 bala qədər). Tədris prosesi zamanı Microsoft Teams platforması üzərindən təşkil olunan onlayn dərslərdə (auditoriyada) nizam-intizamın pozulması hallarına yol verən tələbənin aktivlik balı mənfəi qiymətləndirilib, yaxud da tələbə onlayn dərslərdən (auditoriyadan) xaric oluna bilər. 12. Quiz (açıq və qapalı suallar) üçün 10 bal ayrılır. Semestr ərzində müxtəlif 2 quiz təşkil ediləcək, hər biri 10 bal olaraq qiymətləndirilib, toplanıb 2-ə bölünəcək və orta bal çıxarılacaq (Maksimum 10 bal). 13. Tapşırıq hər bir tələbəyə verilən fərdi tapşırıqdır və maksimum 10 balla qiymətləndirilir. İlk dərslər günündə tapşırıq mövzularının siyahısı (tələbələrin sayına müvafiq olaraq) tələbələrə təqdim ediləcək. Tələbə öz istəyi ilə mövzulardan 1-ni seçəcək. Tapşırığa yazı (6-8 səhifə) və təqdimat (təxminən 7-10 slayd ətrafında) daxildir. <p>Qiymətləndirmə zamanı aşağıdakı meyarlar nəzərə alınır:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mövzunun 6-8 səhifəlik yazıda tam əhatə olunması (2 bal) 2. Daha müasir ədəbiyyatdan (son 5-10 ilin) istifadə (2 bal) 3. Xarici ədəbiyyatlardan istifadə (3 bal) 4. Təqdimat zamanı qazanılmış biliklərin yaxşı nümayiş etdirilməsi (3 bal) <p>14. Aralıq və final imtahanları yazılı açıq sual və ya test formasında olacaq.</p>

	(epidemioloji vəziyyətdən asılı olaraq dəyişə bilər)		
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik
1		Fənnin məqsəd və vəzifələri. Yerşünaslıq və Astronomiya haqqında. Kainatın yaranması haqqında nəzəriyyələr.	1.C.M.Quluzadə. Klassik Astronomiya. Bakı, 2007 2.McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 3-7. 3. Müəllimin elektron mühazirəsi.
2		Qalaktika, Planetlər, Göy cisimləri. Yer və digər göy cisimləri Günəş sistemində.	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 10-12. 2. Müəllimin elektron mühazirəsi.
3		Günəş və onun quruluşu. Asteroidlər, Komtetalar, Meteoroidlər	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 7-10. 2. Müəllimin elektron mühazirəsi.
4		Yerin hərəkəti. Ay və Günəş tutulmaları. Vaxtın ölçülməsi.	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). p.10. 2. Müəllimin elektron mühazirəsi.
5		Yerin daxili quruluşu. Yer qabığında gedən proseslər. Litosfer tavaları	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 400-417. 2. Müəllimin elektron mühazirəsi.
6		Yer səthinin relyefi. Vulkanik proseslər. Zəlzələlər.	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 418-440. 2. Müəllimin elektron mühazirəsi.
7		Atmosferin quruluşu, əhəmiyyəti. Günəş radiasiyası. Hava kütlələri. Hava və iqlim.	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 54-173. 2. Müəllimin elektron mühazirəsi.
8		İqlim qurşaqları. İqlim dəyişmələri. Azərbaycanın iqlimi	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 206-250. 2. Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004 3. Müəllimin elektron mühazirəsi.
9		Quru suları. Çaylar, göllər və buzlaqlar	1.F.İmanov, V.Məmmədov, İ.Abdullayev. Hidrologiya. Bakı, 2014 2.Müəllimin elektron mühazirəsi.
10		Dünya okeanı və onun hissələri. Okeanda suyun hərəkəti. Okean cərəyanları, qabarma və çəkilmələr	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 252-266. 2. Müəllimin elektron mühazirəsi.
11		Hidrosfer, əhəmiyyəti. Su ehtiyatları.	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 267-275, 540-571. 2.F.İmanov, V.Məmmədov, İ.Abdullayev. Hidrologiya. Bakı, 2014 3. Müəllimin elektron mühazirəsi.
12		Materiklər: Avrasiya, Şm Amerika, C.Amerika	1.McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 280-341. 2.Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004. 3. Müəllimin elektron mühazirəsi.
13		Materiklər: Afrika, Antraktida, Avstraliya və okeaniya	1.McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). pp. 280-341. 2.Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004. 3. Müəllimin elektron mühazirəsi.

14		Biosfer. Torpaq və onu əmələ gətirən amillər. Coğrafi təbəqə	1. Qərib Məmmədov. Torpaqşünaslıq və torpaq coğrafiyasının əsasları 2. Müəllimin elektron mühazirəsi.
15		Təbii zonalar, Müasir ekoloji problemlər	1.Məmmədov Qərib, Mahmud Xəlil. Ekologiya, ətraf mühit və insan. Bakı elm, 2006 2. Müəllimin elektron mühazirə materialı.

Bu tədris proqramı fənn haqqında tam məlumatı özündə əks etdirir və hər hansı dəyişiklik barədə öncədən xəbər veriləcək.